

Primers resultats de la campanya arqueològica a Queralbs el 2013

Foto de l'equip de la campanya d'aquest any.

Més fotos.

Entre el 22 i el 29 de juliol del 2013 un equip de 9 arqueòlegs dirigits pel GIAP (Grup d'Investigació en Arqueologia del Paisatge) de l'ICAC han estat excavant als jaciments de la Jaça del Mig i de Coma de Vaca I, a la vall de Coma de Vaca (Queralbs, Ripollès).

L'objectiu dels treballs arqueològics és conèixer les traces deixades per l'activitat humana a l'alta muntanya, en la seva majoria, estructures en pedra seca relacionades amb activitats ramaderes, i entendre l'impacte d'aquestes activitats en l'evolució del paisatge.

Enguany ha estat la 4a campanya de prospeccions i excavacions. En un dels jaciments treballats, Coma de Vaca I, s'ha excavat totalment una cabana d'època romana ocupada entre finals del segle I dC i el segle III dC. La cabana, situada a 2.113 metres, és de forma quadrangular, d'uns 20 m², lleugerament excavada en el substrat.

Les excavacions han proporcionat molt material ceràmic domèstic (cassoles, olles, plats, copes) de tradició local i també de produccions romanes característiques del període altimperial (vaixel·la fina de taula) que permeten proposar que la cabana fou el centre d'algun tipus d'explotació ramadera i forestal a la vall. Una mica més avall, just a sobre del refugi els arqueòlegs han excavat al jaciment de la Jaça del Mig (2.080m) en una cabana i en un tancat. En aquestes estructures la qualitat del material documentat (vidre fi), la ceràmica domèstica i la cronologia tardo-romana de l'ocupació (segles VI-VII dC) suggereixen un assentament de tipus ramader del període visigòtic. És la primera vegada que es documenta un assentament d'aquesta cronologia al Pirineu.

Aquestes traces d'antics assentaments a l'alta muntanya tenen relació amb la xarxa viària pirinenca antiga i específicament amb l'accés a Coma de Vaca des de les capçaleres del Ter pel coll de la Marrana i el coll dels Tres Pics, i la connexió d'aquesta vall amb la Cerdanya i el centre de Iulia Lybica (l'actual Llívia) principal centre urbà a la zona a l'època romana. En general, en aquest espai d'alta muntanya la presència de restes arqueològiques és molt densa. Una de les singularitats de les valls prospectades és la verticalitat extrema i com l'home s'hi adapta. S'han documentat construccions en pendents superiors al que fins ara consideràvem transitables. Les pastures són excel·lents i l'hàbitat s'adapta a aquesta topografia. Tot plegat constitueix un ric patrimoni i un valor cultural afegit a l'atractiu paisatgístic i natural de Coma de Vaca.

Es tracta d'una recerca en arqueologia del paisatge iniciada per aquest equip al 2010, finançada pel MINECO i el Dpt de Cultura de la Generalitat.

Campanyes anteriors

“En època romana el Pirineu oriental el connecta l'activitat minerometal·lúrgica”
(campanya del 2012)

“Hem documentat hàbitat d'època romana a alta muntanya per primera vegada”
(campanya del 2011)

“Volem explicar la relació històrica plana-muntanya a través de la transhumància al NE de Catalunya” (campanya del 2010)

